

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POLITIČNI MAČEK V AVSTRIJI

Slabi izgledi za sestavo delazmožne vladne večine — Spori v krščansko-socialni stranki zaradi zavezništva s Heimwehrom — Sklicanje parlamenta odgodeno

Dunaj, 12. novembra. Polagoma prihaja po volilnem navdušenju in pretiravanju iztrenjevanje. Vedno bolj se pojavlja pri vseh strankah politični maček in mirno premostranje volilnih rezultatov daje političnim voditeljem mnogo misliti. Nobena stranka ni doživela pri volitvah izpolnitve svojih pričakovanj. Načrti in računi, ki so jih delale pred volitvami, so prekrizani in treba je pričeti znova. Ker nobena stranka ni dobila absolutne večine, so sedaj vse tri glavne skupine v zagoni in zaenkrat še nihče ne ve, kakšen bo izhod. Slišijo se sicer glasovi po potrebi koncentracije, ki jo zahteva težko gospodarsko stanje republike, toda nasprotja med meščanskimi in marksističnimi elementi so tako velika, da je vsaka koncentracija zaenkrat dokaj malo verjetna, dasiravno se čuje, da bi socialni demokrati takemu načrtu ne nasprotovali.

V najbolj neprijetnem položaju so vsekakor krščanski socialci, ki so doživeli pri volitvah hud poraz. Računali so s tem, da bo zavezništvo s Heimwehrom pomnožilo njihove glasove, toda doživeli so baš nasprotno. Glasovi, ki jih je zbral na svoji listi heimwehrovske Heimmatblok, so sli vsi v škodo krščanskih socialcev, a heimwehrovska politika je odvrnila od

stranke vse konzervativnejše elemente, ki so raje volili dr. Schobra. Iz tega nastala razcepjenost tvori sedaj predmet hudih sporov v vodstvu stranke same.

Ker ne bo mogoče v kratki dobi enega tedna sestaviti za delo zmožne parlamentarne večine, bo brzkone sklicanje parlamenta odgodeno za 14 dni. Med tem časom se bodo stranke konstituirale in pričele pogajanja za sestavo nove vladne večine. Od poteka teh pogajanj bo tudi odvisno, ali bo ostala sedanja vlada neizpremenjena, ali pa bo prišlo do sestave popolnoma nove vlade.

Dunaj, 12. nov. Z ozirom na današnji državni praznik v Avstriji ni v tem tednu pričakovati važnih političnih odločitev.

Glede sestave nove vlade bo odločitev padla najbrže šele prihodnji teden. Za sedaj bo Vaugoinova vlada ostala na svojem mestu ter bo skušala sestaviti delovno večino v parlamentu. Gre predvsem za to, da bi se krščanski socialci združili s Heimmatblok ali pa s Schobrovim blokom samim Heimmatblok ne bo večine. Landbund, ki je z Schobrovim bloku, je že po svojih članih izjavil svojo pripravljenost stopiti v koalicijo s krščanskimi

socialci. Za velenemce je to skoraj samo ob sebi umevno. Heimmatblok je danes dopolnje imel sejo svojih voditeljev, na kateri se je bavil s pogoji, pod katerimi je pripravljen sodelovati v parlamentu. Prvi njegov pogoj je, da morata ostati dosedanja heimwehrovska ministra Starhemberg in Hueber v vladi. Mandatar Heimmatboka pa se ne smatrajo kot mandatarji stranke, temveč le kot organi celokupnega heimwehrovskega pokreta, za katere se morajo tudi smatrati v parlamentu. V ostalem opozarjajo na to, da znaša število volilcev, ki so proti sedanjemu parlamentu, že 340.000.

Rim, 12. novembra. Kakor izhaja iz komentarjev fašističnih listov, so ti časopisi zelo razočarani ob prvem političnem nastopu Heimwehra. Zaradi tega tudi precej malo pišejo o sestavi nove vlade. Pri tem pripisujejo bivšemu zveznemu kancelarju dr. Schobru odločilno vlogo. Kot najbolj verjetno smatrajo fašistični listi sestavo koncentracijske vlade, iz katere pa bo izločen Starhemberg. Bivši zvezni kancelar dr. Seipel, ki je poklical Heimwehr v politiko, se bo sedaj moral pobrigati za to, da bo z ozirom na volilni rezultat preskrbel Heimwehru skromno vlogo, ki ji gre.

Demisija belgijske vlade

Bruselj, 12. novembra. Ker so odstopili 4 liberalni ministri, vstevši zunanega ministra Hymansa, zaradi spora v jezikovnem vprašanju, je ministrski predsednik Jaspar po posvetovanju s katoliškimi ministri sklenil predložiti kralju demisijo celokupnega belgijskega kabineta.

Francoski vojni izdatki

Pariz, 12. novembra. Novi francoski proračun določa 12.2 milijard frankov v obrambne namene, od teh 4.8 milijarde za armado, 2.8 milijarde za mornarico, 2.3 milijarde za organizacijo kolonijalne bojne sile in 2.2 milijarde za letalstvo. Razen tega je tudi v drugih proračunih približno 4 do 5 milijard pod raznimi naslovi določenih za vojne namene. Kakor poroča socialistični list »Le Populaire«, je določenih v obrambne svrhe nadaljnih 6.9 milijard frankov, ki se skrivajo pod raznimi postavkami. Tako bo rabila Francija v vojne namene približno 19 milijard frankov.

Bolgarsko-jugoslovenski odnošaji

Sofija, 12. novembra. A. List »Slovoc« komentira govor jugoslovenskega poslanika g. Vukčevića ob svečani avdienci pri kralju Borisu in njegovo izjavo predstavnikom tiska. Ugotavlja, da so sedaj jugoslovensko-bolgarski odnošaji samo korektni, da bi pa mogli biti tudi pristrani. To je mnogo odvisno od nelikvidiranih odnošajev med Bolgarijo in Jugoslavijo. G. Vukčević pa je izjavil, da bo uporabil vse sile za rešitev teh vprašanj. List obljublja g. Vukčeviću svojo pomoč in poziva tudi bolgarske tovariše, da delajo v istem smislu in za isti cilj.

Zmanjšanje sladkorne produkcije

Havana, 12. novembra. AA. Poslanska zbornica je sprejela z 91 proti 13 glasovom zakonski načrt, ki bo predložen senatu in ki se tiče fondov za ureditev sladkornega tržišča na Kubi. Vlada bo uporabila v to svrhu 42 milijonov dolarjev. Načrt vsebuje tudi odredbo, naj se skozi pet let odtegne tržišču 1.680.000 ton sladkorja Količina, namenjena za Zedinjene države, naj se v izvoznem letu 1939/31 omeji na 3.136.000 ton.

Brezposelnost v Ameriki in Angliji

Washington, 12. novembra. Predsednik Hoover je odredil, naj ugotovi število brezposelnih posebna komisija. Po zadnjih uradnih podatkih je v Zedinjenih državah brezposelnih 3 in pol milijona.

London, 12. novembra. Številno brezposelnih je znašalo v Angliji dne 3. novembra 2.263.127, za 25.626 več kakor minul teden.

Francoski minister o prijateljstvu z Jugoslavijo

Veliko navdušenje nad sprejemom francoskih gostov v Beogradu — Nadaljevanje politike sporazuma med Francijo in Jugoslavijo v smeri miru

Beograd, 12. novembra. Vodja francoske delegacije, ki je prisostvoval odkritju spomenika hvalečnosti Franciji, minister Champetier de Ribes je danes dopolnje sprejel zastopnike jugoslovenskega tiska. V prijateljskem razgovoru je izrazil svoje presenečenje nad izredno iskrenim in prisrčnim sprejemom, ki je bil prirejen francoskim zastopnikom povsod, kjer so se v naši državi mudili in kaj naj vam rečem o svojem bivanju v Beogradu? je nadaljeval g. De Ribes. Navdušen sem in iz sra hvaležen Nj. Vel. kralju, vladi in vsemu prebivalstvu za sprejem in srečen sem, da sem prišel v tako prijateljsko državo. Imel sem čast, da sem bil sprejet v avdienci. Pri tej priliki sem izročil odklikovanje prestolonasledniku, ki je tako šarmanten in vesel princ, kakršnega še nisem videl.

O odnošajih med Francijo in Jugoslavijo je g. De Ribes dejal: Mi smo kakor vedno

čvrsto odločeni, da nadaljujemo v najožjem sodelovanju z Jugoslavijo politiko sporazuma v smeri miru in hladnokrvnosti, ki gre za to, da se organizirajo in ojači duh miru. Mi delamo na tej politiki z vsemi silami kljub vsem težkostam, ki se nam stavlajo na pot. Trdno smo odločeni, da nadaljujemo politiko nerazdružljivega prijateljstva z Jugoslavijo, posvečenega s krvjo na bojnih poljanah.

Beograd, 12. nov. AA. Predsednik francoske trgovske zbornice, bivši minister Louis Marin, je poslal ministru trgovine in industrije g. Juriju Demetroviču pismo, v katerem globoko obžaluje, da ga začetek parlamentarnega zasedanja ovira prisostvovati beograjskim svečanostim. Gosp. Marin naglašava važnost prijateljstva obeh držav in izraža čustva simpatije francoske trgovske zbornice in francoskega naroda Jugoslaviji.

Francoski tisk o svečanostih v Beogradu

Vsi listi povdarjajo važnost proslave odkritja spomenika hvalečnosti Franciji v Beogradu ter odkritosrčno prijateljstvo Jugoslavije

Pariz, 12. novembra. AA. Vsi pariški listi obširno poročajo o večerajšnji proslavi odkritja spomenika hvalečnosti Franciji v Beogradu. »Le Journal« prinaša sliko Meštovičevega spomenika in sliko svetnega ministra Bože Maksimoviča. »Excelsior« prinaša sliko Meštovičevega spomenika in Meštoviča. »Petit Parisien« prinaša daljši članek književnika Petroviča, ki zaključuje z besedami pesnika Petroviča Disa: »Če bodo žene in otroci vprašali nas, ko se vrne mo iz Francije v domovino, kje je Francija, bomo pokazali na svoje srce in rekli: Tu je

Francija.« »Journal de Debats« prinaša članek Augusta Gauvaina, ki pravi, da se ni noben narod spomnil Francije s tako lepimi izrazi hvalečnosti, kakor je to napravila Jugoslavija. Gauvain omenja pri tem, da se je svoje čase zbiralo med šolsko dečo v Jugoslaviji za kraje, prizadete po povodnji v Franciji in da so si tedaj francoski in jugoslovenski otroci najbolj dopisovali. »Journal« prinaša poslanico ministra prosvete Bože Maksimoviča vsem šolam, da naj se vrše ob odkritju spomenika eno uro predavanja o Franciji in hvalečnosti veliki zaveznici.

Sestanek bolgarskega sobranja

Sofija, 12. nov. Danes se sestane sobranje k jesenskemu zasedanju. Vloženih je več interpelacij. Med drugim bo moral predsednik vlade Ljapčev odgovarjati na interpelacijo v zvezi s poroko kralja Borisa o tem, kakšne vere bo prestolonaslednik. Tudi o znani vohunski aferi je vloženih več interpelacij.

Protikomunistični ukrepi na Finskem

Helsingfors, 12. novembra. V torek je finska zbornica odobrila tri protikomunistične zakonske načrte, ki imajo za cilj popolno iztrebljenje komunistične agitacije.

Poziv rumunskega kralja opoziciji

Bukarešta, 11. nov. g. Kralj Karol je danes po svojem privatnem tajniku sporočil sešom opozicijskih strank željo, naj bi opozicija opustila svoje negacije parlamenta in naj bi se zopet udeleževala dela zastopstva naroda. V političnih krogih prevladuje mnenje, da bo liberalna stranka, ki pride v prvi vrsti vpoštev, ugodila kraljevi želji. Obstoji torej upanje, da se bo rumunski parlament 15. novembra zopet otvoril v polnem številu.

Veličastne proslave premirja

Po vseh zapadnih državah Evrope so večeraj najsvečanee proslavili obletnico premirja

Pariz, 12. novembra. V Senlisu je bila ob obletnici premirja odkrita spominska plošča maršalu Fochu. Slavnosti so prisostvovala velika množice občinstva in najodličnejši zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Spominsko ploščo je blagoslovil škot iz Beauvaisa, nakar se je vršila sijajna revija čet. Pri odkritju je bila tudi vdova maršala Focha in general Fochevega glavnega stana Pagezy, ki je v svojem govoru očrtal življenje maršala Focha med vojno in njegove velike zasluge za končno zmago zavezniških čet.

Casablanca, 12. novembra. Ob obletnici premirja so se vršile po mestu velike slavnosti in vojaške parade. Ob vznjoju spomenika zmage so številne deputacije položile nešteto vencev.

Bruselj, 12. novembra. Vsa mesta so z največjo slovesnostjo praznovala obletnico

premirja. Sprevedov se je udeležila ogromna množica, ki je živahno pozdravljala zastopnike oblasti in korporacij.

London, 12. novembra. Ob obletnici premirja se je vršila v westminsterski katedrali slovesna služba božja.

London, 12. novembra. Kljub temu, da je preteklo že 12 let, odkar je bilo sklenjeno premirje, in da je med tem že dorasla nova generacija, je večerajšnji dan pokazal, da proslava dneva premirja ni prav nič izgubila na važnosti. Svečanosti v Whitehallu je prisostvovala tolika množica kakor še nikoli. Svečanost je še povzdignila prisotnost kraljevega para, princev, državnikov imperija in indijskih vladarjev. Velika množica ljudi je še pozno v noč defilirala mimo groba neznane junaka, ki je ves obut s cvetjem.

Nemci zahtevajo razorožitev na kopnem

Razprava pripravljale razorožitvene konference — Turški zunanji minister poseti Rim, da sklene prijateljsko pogodbo z Italijo

Zeneva, 12. novembra. Pripravljala razorožitvena komisija je večeraj nadaljevala razpravo o razorožitvi. Nemški zastopnik grof Bernstorff je naglasil, da je že pred časom izjavil, da je razorožitev brez zmanjšanja vojnega oboroževanja na kopnem nemogoča. Kar velja za pomorsko razorožitev, mora veljati tudi za kopno. Preden je komisija nadaljevala razpravo, je počastila spomin padlih v svetovni vojni z dveminutnim molkom. Nemški, turški in bolgarski delegati so se te slovesnosti udeležili, ko je predsednik na njihovo

zahtevo izjavil, da ni smatral tega molka za proslavo premirja.

Milan, 12. nov. M. Tukajšnji listi poročajo, da se bo turški zunanji minister Fevki Rudži beg na povratku iz Zeneve, kjer se udeležuje konference za razorožitev, ustavil v Rimu, da se sestane z Mussolinijem in Grandijem. Razpravljali bodo o zaključitvi prijateljskega pakta med Turčijo in Italijo. Tozadevni razgovori so se pričeli že l. 1928, bili pa so pozneje prekinjeni.

Ostavke fašističnih voditeljev

Rim, 12. novembra. AA. Uradni komunique objavljajo, da so poslanci Cacciari, Fioretti in Digiacomo podali ostavke kot predsedniki fašističnih zvez poljedelcev, industrije in profesionistov. Minister za korporacije je sprejel njihove ostavke z obžalovanjem na znanje. Namesto odstopivših predsednikov so bili postavljeni komisarji.

Sofijski odvetniki proti makedonstvujuščin

Sofija, 12. novembra. AA. Sofijska advokatska zveza objavila deklaracijo povodom izjave VMRO o umoru Pundeve. Zveza naglašajo, da hočejo makedonstvujušči s to izjavo samo prestrašiti sodišče in s tem omajati njegovo neodvisnost.

Celjski podžupan odstavljen

Današnji »Slovenec« poroča: Celjski podžupan g. dr. Ogrizek je prejel dne 11. novembra od celjskega mestnega magistrata sledeči dekret: Kr. banska uprava dvojnega banovine v Ljubljani Vas je s svojim rešenjem od 10. t. m. Nr. 33.758 na podlagi odloka g. predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih poslov razrešila mesta podnačelnika in občinskega odbornika mestne občinske uprave v Celju.

Kronika nesreč in tatvin

Ljubljana, 12. novembra. Večera sta se v mestu pripetili dve težki nesreči, prijavljena pa je bila policiji tudi cela vrsta tatvin. Zadnje čase so se tatovi vrgli na zimsko suknje, ki jih zlasti krađejo po stanovanjih.

Avtomobil povozil in težko poškodoval dečka.

sta tatvin. Zadnje čase so se tatovi vrgli o Miklošičeva cesta je nedvomno naša najbolj prometna cesta Od kolodvora in proti kolodvoru švigajo neprestano in ob vsakem času avtomobili. Zato ni čuda, da se na tej cesti pripeti toliko nesreč, zlasti na križiščih Tavčarjeve, Pražakove in Dalmatinove ulice. Na teh križiščih bi bil pač ujnino potreben prometni stražnik, obenem bi pa morala policija izdati navodila za počasno in previdno vožnjo po Miklošičevi cesti.

Snoči se je zopet pripetila težka nesreča, katere žrtev je bil 10letni Alojzij Koman, sinček strojevodje iz Prisojne ulice št 19 Okrog 19.30 je privozil po Miklošičevi cesti Šofer osebnega avtomobila 2-740. Ko je privozil na križišče Tavčarjeve ulice, mu je prišel pod voz Koman, ki je hotel v zadnjem hipu čez cesto. Šofer

je sicer naglo zavrl, toda bilo je že prepozno. Otrok je pod avtomobilom obležal nezavesten. Šofer P. ga je naglo naložil na svoj avto in prepeljal v bolnico, kjer so ugotovili težke telesne poškodbe: pretres možganov, frakturo leve roke in noge.

Šofer je nato sam odšel na policijo in prijavil nesrečo. Priče nesreče so vse kategorično izjavile, da šoferja ne zadene nobena krivda, ker mu je prišel deček v zadnjem hipu pod voz.

Krovec padel s strehe

Večerašnji 16.30 je na Poljanski cesti št. 71 popravil krovec Ludvik Pibrovce streho. Delal je že dalje časa, ko mu je na strehi, ki je bila vlažna zaradi megle, nenadoma spodrsnilo in je strmoglavil na cesto. Zlomil si je desno nogo ter zadobil tu do lažje notranje poškodbe. Mož toži tudi o bolečinah v desni nogi. Nesreča se je pripetila zato, ker Pibrovce ni bil zadosti varovan in ker je imel na nogah cunjce, ki so se premočile. Pripeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico.

Nenadoma onemogel

V Žitnikovem izkuhu je večeraj nenadoma postalo slabo beraču Josipu Kopaču, ki so ga morali z rešilnim avtom prepeljati v bolnico. V bolnici so ugotovili, da je mož tako slab zaradi nezadostne hrane.

Številne tatvine

Delavcu Stanku Blažku je nekdo s podstrešja na Gosposvetki cesti št. 61 ukradel suknjič in telovnik v vrednosti 400 Din. — Akademiku Antonu Vončini je nekdo iz sobe pritiščila stanovanja na Ljubljanski cesti ukradel svetlojavno moško obleko, vredno 1000 Din. Odnesel mu je tudi nekaj kromav perila in drugih stvari v vrednosti 200 Din. — Delavcu Francu Radiju je nekdo iz kuhinje v Cigaletovi ulici v Mostah ukradel dva površnika, vredna 400 Din. — V stanovanje čevljarskega pomočnika Leopolda Antonoviča v Merosodni ulici se je splazil danes ponoči neznan tat in mu odnesel temnorjav suknjič in telovnik v vrednosti 800 Din, istočasno stanujočemu akademiku Petru Tkaletu pa modro moško ponošeno suknjo, nove sive sportne hlače in nekaj perila v skupni vrednosti 1000 Din.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
De vize: Amsterdam 22.74 — Berlin 13.46. — Bruselj 7.8785 — Budimpešta 9.885. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 794.13 — 797.13 (795.63) — London 273.98 — 274.78 (274.38). — Newyork 56.28 — 56.48 (56.38). — Pariz 220.92 — 222.92 (221.92). — Praga 167.03 — 167.83 (167.43). — Trst 294.62 — 296.62 (295.62).

INOZEMSKE BORZE

Curih. Beograd 9.1280. — Pariz 20.245. — London 20.035. — Newyork 515.40. — Bruselj 71.90. — Milan 26.98. — Madrid 59.30. — Amsterdam 207.45. — Dunaj 72.60. — Sofija 3.73. — Praga 15.28. — Varšava 57.75. — Budimpešta 90.20. — Carigrad 2.44. — Bukarešta 3.06.

Dnevne vesti

— Stipendije za ženske s fakultetno izobrazbo. Ameriško združenje žensk s fakultetno izobrazbo je razpisalo natečaj za podelitev letne stipendije v znesku 1500 dolarjev (okrog 84.000 Din) diplomirani akademiki, ki se je izkazala kot publicistka. Kandidatinja si lahko izbere panogo znanosti in kraj študiranja. Britanska federacija žensk s fakultetno izobrazbo pa podaja dve stipendiji in sicer eno v znesku 100 funtov (okrog 27.000 Din) za leto dni, kandidatka bi lahko stanovala v domu centralne federacije v Londonu, posvetiti se mora študiranju filozofije ali prirodoslovnih ved, drugo stipendijo tudi v znesku 100 funtov letno pa za 2 leti kandidatnji, ki bo stanovala v Londonu v domu federacije in ki bo nadaljevala visokošolske študije iz književnosti, zgodovine, jezikoslovja ali čiste filozofije. Kandidatnje morajo biti članice združenja in niverzitetno izobraženih žensk. Za ameriško stipendijo se je treba prijaviti do 30. t. m. za angleški pa do 30. decembra in sicer tajnici združenja Ivanki Pavlovič, Topličin venac 6, Beograd.

— Tudi odvetnikom se ne godi dobro. Te dni je imelo združenje odvetniških koncipijentov v Beogradu prvi občni zbor, ki je pokazal, da je položaj tega stanu zelo težak. Plače odvetniških koncipijentov niso urejene, dopust ni točno določen, če mora odvetniški koncipijent na ožje vaje, ne dobi plače. Najhujši udarec je pa za odvetniške koncipiente v tem, da jih odvetniki neradi sprejemajo v službo, ker jim bolj kaže imeti navadne pisarniške moči, katerim plačajo seveda manj. V Beogradu je nad 500 odvetnikov, in vsi ti imajo komaj 80 koncipijentov. To je dokaz, da se odvetnikom celo v Beogradu ne godi posebno dobro.

— Konkuzji in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do 10. novembra sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobro pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (—), savski 3 (2), drinski — (3), zetski — (2), dunavski 2 (3), moravski — (9), vardarski 2 (8), Beograd, Zemun, Pančevo — (3). — Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v savski banovini 1, dunavski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 3. — Odpravljene konkurzi: v dravski banovini 3 (1), savski — (2), primorski — (2), drinski 2 (2), dunavski 5 (7), moravski 4 (7), vardarski — (5), Beograd Zemun, Pančevo — (2). — Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 3, v dunavski 1.

— Uradne ure pri carinarnicah in centralnih carinskih blaginjah so počeniši z 11. t. m. vsak dan dopoldne od 8. do 12. ure, popoldne od 14. do 17. ure ter ob sobotah od 8. do 14. ure.

— Aljehin pride v Jugoslavijo? iz Osijske poročajo, da je svetovni šahovski pravak dr. Aljehin pripravljen priti v Jugoslavijo in igrati v različnih mestih proti našim šahistom. Aljehin zahteva 36.000 Din. Stirijski šahovski klubi Jugoslavije so baje izjavili, da prispevajo po 4000 Din. Zato je verjetno, da bo Aljehinovo gostovanje omogočeno, ker so tudi drugi klubi v državi pripravljeni prispevati toliko, da bi se zbrala omenjena vsota.

— Zgradba kaštelanskega vođovoda končana. Te dni je bila končana zgradba kaštelanskega vođovoda, po katerem dobivajo vodo Solim, Kaštelan in Trogir iz potoka Jadra. Vođovod je začel letos v maju graditi tehnični oddelček banke uprave. Proga je dolga 23 km, stroški novega vođovoda so znašali okrog 11 milijonov dinarjev. Ves denar je prispevala država. Dobra pitna voda je za kaštelansko rivljero velike važnosti, zlasti v tujsko - prometnem pogledu.

— Gostovanje ljubljanske drame v Kranju. V petek 14. t. m. bo v Kranju gostovale drame Narodnega gledališča v Ljubljani. Popoldne ob 15. se vprizore »Razbojniki«, kot dijaška predstava pri znanih vstopnih. Zvečer ob pol 21. pa Nušćeva komedija »Gospa ministrica«, ki je dosegla v Ljubljani izreden uspeh. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Hlebša na Glavnem trgu v Kranju.

— Občni zbor ZKD v Mariboru. ZKD v Mariboru bo imela v nedeljo 16. t. m. v Apolo - kino svoj 1. občni zbor. Na dnevnem redu je poleg običajnih poročil o poslovanju v preteklem letu in programu dela v prihodnjem letu izročitev 8 novih javnih zveznih knjižnic, s katerimi dopolni Zveza ob svoji petletnici število svojih knjižnic na 50, in pa predavanje dr. Ljudevita Pivka: »Zgodovina, cilji in organizacija narodno - prosvetnega dela na Českoslovaškem«.

— Solska ladja »Jadranske Straže«. »Jadranska Straža« je naročila za našo vojno mornarico moderno solsko ladjo. S to mislijo se je ukvarjala »Jadranska Straža« že od svoje ustanovitve, pa je ni mogla uresničiti, ker ni imela gmotnih sredstev. Za nakup solske ladje, ki bo omogočila našemu mornariškemu naraščanju praktično vezbanje, je zbrala »Jadranska Straža« že znatna denarna sredstva, ki pa še daleč ne zadostujejo, kajti ladja stane mnogo denarja. Da zbere potreben denar, priredi »Jadranska Straža« loterijo pod imenom »Loterija centralnega odbora Jadranske Straže - Split«. Priporočamo nakup srečk te nacionalne loterije. Srečke se naročajo pri administrativnem odseku Jadranske Straže v Beogradu, Kosmajška 9.

— Popravek. V večerajšo reklamo za Dreyfusov film se je vrnila bistvena pomanjka. Zola ni umrl v Angliji, temveč v Parizu, kjer je stalno živel. Zadušil se je z ženo vred v svoji spalnici v vili. Menda je plinska peč zakrivila njegovo smrt, ni pa izključeno, da je padel kot žrtev osvete sovražnikov po Dreyfusovi aferi.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrla v Ljubljani soproga strojevodje državne železnice ga Marija Hanikam, roj. Potočnik. Pogreb bo jutri ob 11. dopoldne iz Bee-

thovneve ulice št. 16. — Davi je preminula v Ljubljani vpkोजना postna starišina gdčna. Regina Stupar. Pogreb bo jutri ob 14.30 s Ceste na Rožnik št. 1. Blag jima spomin! Težko prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

— Sokolsko gledališče v Radovljici vprizori v nedeljo dne 16. t. m. ob 20. uri veseloigro »Ne zataji svoje žene!«. 585n

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo izpremenljivo vreme. Včeraj je bilo lepo v Sarajevu in Skoplju, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Beogradu in Skoplju 16, v Zagrebu 15, v Mariboru 14,8, v Ljubljani 8° Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,5 mm, temperatura je znašala 2,5°.

— Samomor župnika. V ponedeljek zvečer je skočil v Dravo pri Osičku neznan človek, katerega je opazil finančni podprednik Matija Mance. Samomorilec se je obupno boril z valovi, ki so ga pa kmalu pogoltnili. Na bregu je našel Mance črno zimsko sukno, črn klobuk, črne čevlje, črne gamaše in žensko ročno torbico, v kateri je bilo 20 Din in srebrna ura. V žepu sukne so našli brzojavko, naslovljeno na župnika Karla Erösa v Luči pri Mohaču, s katero je nekdo župnika obvestil, da je njegova sestra umrla. Policia je ugotovila, da je neznanec identičen z župnikom Erösom iz Luče. Vzrok samomora ni znan.

— Otroci jedli strupeno travo. Iz Srbo-brana poročajo o čudni nesreči. Na posestvu Stevana Dundjerskega so se igrali trije otroci in jedli strupeno travo. Sedemletni Josip Tömö, ki je pojedel največ strupene trave, je kmalu umrl, njegova tovariša so pa morali prepeljati v bolnico, kjer se borita z smrtno.

— Žalosten konec rokoborbe. V sladkorni tovarni v Vrbasu je v soboto pozval delavec Aleksander Galambos sodelavca Filipa Kloosa na revanžno rokoborbo. Kloos je namreč prejšnje dni Galambosa položil na hrbet. Med borbo je Galambos z naglim premetom nasprotnika vrgel na hrbet, toda nesrečni Kloos je udaril z glavo ob cementna vla in se onesvestil. Pozvan je bil takoj na pomoč tovarniški zdravnik, ki je ugotovil, da si je Kloos pretresel možgane in da mu je počila lobanja. Kloos so morali prepeljati v bolnico, kjer se bori s smrtno.

— Fotooparate kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 13T

Iz Ljubljane

— Iz Zahvala Ljubljani. Pri odhodu iz bele Ljubljane si štejem v prijeto dolžnost zahvaliti se vsem, ki so prišli k moji posiljivni predstavi, zlasti se pa zahvaljujem onim, ki so me počastili z darili. V Ljubljani sem prebela svoja najlepša leta umetniškega udejstvovanja in zato ji bom ostala zvesta tudi v tujini. Ljubljanaččanom in vsem kolegom ter kolegicam moj pozdrav. Ljubljana, 12. novembra 1930. Vera Danilo-Balkova.

— Na Karlovski cesti prestavljajo tramvajsko križišče bliže cesti Za gradom. Dozdaj ni bilo pri odcepu ceste Za gradom od Karlovske ceste tramvajskega postajališča, kar je bilo zelo neprikladno za potnike. Tramvajski promet se je včeraj vršil s prestopanjem.

— Te dni so prispele pomaranče na trg, ki so po prvi zelo pocenobe citronam, da jih je težko opaziti. Otroci seve že vedo zadržati in jih pridno kupujejo, kolikor jim to pač dovoljuje »blagajna«. Sicer pa niso preveč drage — komad po 1,50, le drobne so.

— Most čez Gradaščico. Te dni delajo opaž za železobetonso ploščo, kar jim ne dela nobenih težav, ker je most kot znano — na suhem, strugo bodo izko pod njim nazadnje. Ploščo bodo betonirali, kakor pričakujejo, v četrtek.

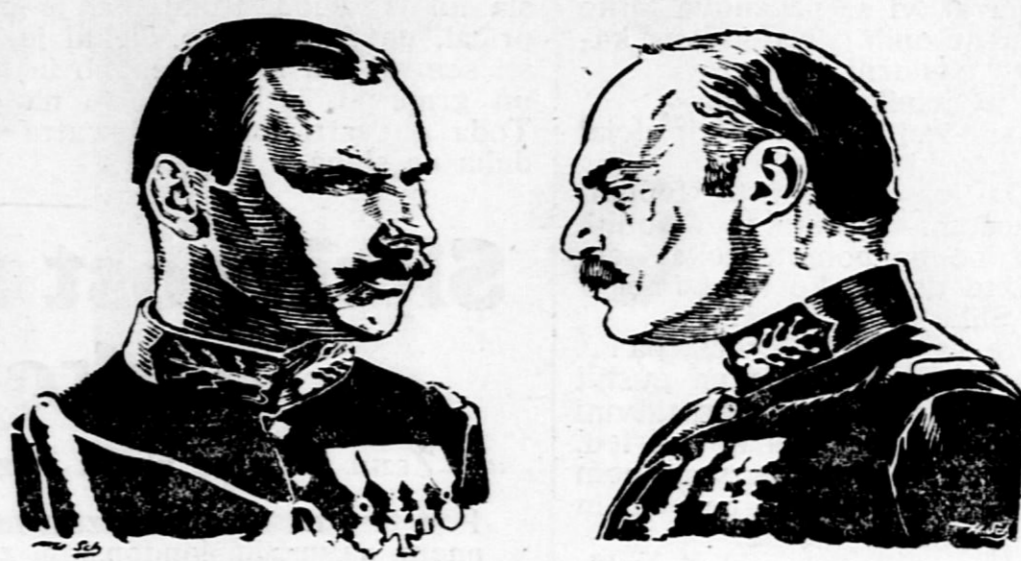
— Na Dunajski cesti ob levem trotarju so včeraj hoteli s polaganjem telefonske kablo, ker so jim bili delavci, ki gradijo tramvajsko progo, za petami. Komaj so kabel položili so že zapeli krampi na cesti vnovič: izkopavali so star tramvajski tir ter kopal temelji za nove tirnice. Tramvaj se je ustavljal pred Kreditno banko tako, da so se potniki lahko med vožnjo dobro sprehodili — od Kreditne banke do Žilica. Bilo jih je pa kljub temu dovolj. Ljudem pride prav vsaka izprememba.

— Iz Celovški cesti se promet vrši zopet neovirano. Začeli so jo posipavati s grubšcem česar je bila že zelo potrebna. Avtomobilisti in motociklisti pa vozijo najraje po tramvajski progi, kjer ni kotani in blata po »mačjih glavah«, kakor pravijo cestnemu posipu, neradi vozijo, ker niso združbene z valjarjem. Grušča kar živiža izpod naglo se vrtečih avtomobilskih koles. Če zavozijo nani, zato posipavanje brez valjanja nima pomena. — Od Vodnikove ceste proti županstvu v Šiški polgajo na levi strani robnike za trotar, ki pa ne bo tlakovano, temveč le posut s pesom: vsakakor boljše kot nič.

— »Snoč pa dav' je slanica padla...« Zima se nam že ponuja in vsiljuje: sicer pride še parkrat takozvano »babje leto«, predno nas objame hladna starka zima, vendar pa so jutra in noči že precej hladne. Davi se bile strehe in polja močno pobeljena in tudi zemlja je bila zmrznjena zunaj mesta, kjer je močvirnat svet. Ob 7. pa je temperatura že narasla na 2,7 stopinj C, ker je sijalo že milo jeseško solnce: jutro je bilo brez megle.

— Iz Prošnja fotoamatierem. Tajništvo kraljevske banke uprave v Ljubljani naproša fotografske amatierje, ki so napravili dobro uspele posnetke o priliki bivanja g. predsednika vlade in kraljevskih ministrov v Ljubljani, naj mu jih čimprej odstopijo.

— Iz Stevilno živali »Zoa« se krči. Največ so jih vzele šole, v Ljubljani zlasti II. državna gimnazija na Poljanah, a tudi podeželske učilnice so si jih omislile lepo številu. Ljubljanski priatelj živalstva so si nahavili, kar jim je bilo najbolj všeč, saj je bila izbira velika. Neki gospod iz Celja jih je kupil nekaj več. Mnoge so izpustili.

Major Paty de Clam (Fritz Rasp)

Major Henry (Ferdinand Hart)

Oba rablja nesrečnega kap. Dreyfusa. Prvi je pripomogel k justični zablodi in Dreyfusovi obsodbi, drugi je dejanski ponarejevalec listine, radi katere je bil Dreyfus spoznan kot krivim.

100 odst. govoreči film

Dreyfus

Najtragičnejša justična zmeta vseh časov!!

Nedolžen art. kapetan obtožen špijonaže in veleizdaje ter krivično obsojen!!

Jutri premiera!!

Elitni kino Matica

Ljubljanačani imajo senzacijo

Na Dunajski cesti delajo, se zabavajo in zabavljajo, da je veselje. —

Ljubljana, 12. novembra.

Zdaj, ko ni senzacij velikega kova, ko je ves svet pust, tako megljen in dolgočasen, kot je ljubljanska megla — človeka kar sili, da bi se zabubil. Ljudje res ne vemo, kaj in kako bi v teh časih. — Vitez Bleiweis se je včasih vpraševal: »Kaj je noviga?« ker ni znal iz nič nekaj ustvariti, mi smo pa že precej bolj brihtni; moramo biti, ker se zabubiti še ne znamo. Sicer pa vse to ni doslovno res, ni tako pušo in dolgočasno, kot se zdi na prvi pogled, ampak moral sem začeti v — rovinarskem slogu; namreč tako se začel vsaka zgodba tistih, ki postavljajo svojim duševnim produktom motto: iz nič bom spletel bič — za Pegaza, da se ne bo tako spodlikal...
Tramvaj, tramvaj! To je tisti zlodej, ki mu je treba posvetiti besedico in besedo. Ne zato, ker mislite, da je to naša zadnja rešilna bilka, temveč zaradi tega, ker je pač zaenkrat naša prvorazredna atrakcija tu senzacija. Domača rečenica: Tako si dolgočasen kot ljubljanski tramvaj! vas ne sme motiti, ker je narobe res, tramvaj ni dolgočasen, zlasti tisti ne, ki ga zdaj ustvarjajo s kreditom in z drugimi potrebnimi pripomočki. Če je kdo dolgočasen, potem so to prej krediti, seje zaradi njih itd., niso pa dolgočasni njih sadovi.

Na Dunajski cesti je zdaj tako živahno, kot da izkopavajo zaklad. O bodočnosti Ljubljane se odloča, Ljubljanačani so po prvič radovedni, kaj bo nastalo iz njihove bele Ljubljane, kakor tisti umetnik, ki s pridržano sapo čaka, kaj se bo skrotovičilo iz njegovega »sračnega gnezda«. Stvar je namreč taka: izpeljujejo tramvaj, povedali pa niso niti z besedico, kakšen bo ta zmaj in kje bo pravzaprav tekel. Sicer se dá slutiti, kaj ga bodo izpeljali — tam, kjer se ga ljudje najbolj branijo (zato bi bilo bolj pametno, da bi se meštani pritoževali le na videz, sta in tam ne sme tice, na pr. po Wolfovi ulici in prav gotovo bi ga potem tam izpeljali), ampak človek upa do zadnjega, slutnjam ne verjame.

Zato je zdaj na Dunajski cesti tako živahno. Ampak tudi zato — zaradi zabave: človek vendar mora nekaj imeti, da se tlaži, kot otrok, ki ne more biti brez igračke. Drugače bi ljudje kar na debelo umirali od samega dolgočasnja. Pogrebov pa je zaenkrat itak dovolj.

Najbolj umentno je tisto cincanje — tramvajsko ramreč. Po Prešernovi ulici jo primah pred pošto na vso sapo med strahovitim rožljanjem in cviljenjem, kot da gre na ekskurzijo legion peklenščkov s samim Luciferjem na čelu. Precej časa traja, da poprime zope! sapo nato pa se zažene v strahovit dir d Kredite banke. Tam je treba prestopiti, tudi vznik in sprodnik se postovata od preljubega vozila. Potniki krenejo na romarsko pot. Najprej morajo utrditi svojo »razjnost in potrpežljivost« preskakovanjem in plezanjem preko kame-njar, tirnic, peska in vrag vedi česa še. Raka-rij pridejo na trotar. Tam je pa taka gneča kot na seimu, ljudje se stiskajo, priravajo in celo obemajajo, kakor pač priče. Težko je priti skozi ristemu, ki ne zna rabiti ostrine kmetov. Pred »šesticco« je včeraj zastokala romajoča gospodična proti sprevedniku z črnatim glaskom: »O, povejte mi, če je še drleč!« — »O, le potrite, kmalu, bo kmalu!« — Dva zajetna gospoda pa sta med potjo omagala — zato sta jo zavila k »šesticco«: »Saj bo počakal, če ne, pa greva z drugim naprej!«

Na drugi strani se je tramvaj ustavljal pri Žilici. Neka ljubljanska srajca se je pritoževala: »Lej ga audika, pa ne, da bi pral Figovec ustav!«
Fin gospod (za kar se je sam smatral) je pobatal koraj čezga delavca: »Zakaj pa izkopavate tračnice? Ns eni strani jih polagate, na drug' pa v čete ven!«

»Le čaka!« gospod! Mogoče veste, kako je šel Kljukec na vso? Vidite, ko mu je značilno vrvi na gornjem koncu, pa jo je odrezal spodaj in navzgor zgoraj! Tako je tudi s tramvajem!« se je oglasil predmestni ptiček za gospodovino hrbtno. — Delavec je delo nadaljeval, gospod pa je kimal: »Saj, saj! Povejte mi še to, če se bomo s tem tramvajem tudi vozili na luno!«
»Ne, gospod, saj nas že tako dovolj trka!« Ptiček se je naglo izmuznil nadaljni debati. Par delavcev je tlakovalo cesto med tirnim sede na posebnih enoznačnih stolčkih.

Neka ženica je godrnjala: »Zato je tako hudo na svetu, ko bi bil rad vsak gospod; še na cesti sedijo, moj boh vendar, to se jim gode! Oh, včasih je bilo vse drugače, pa se nismo vozili z »dromvajem!«
»Ti, poslušaj, tako me zbada v desno stegno, dež bo, kaj praviš?« je dejal penzionist tovarišu.

»A-ja, vso noč si se tu okrog tresel in vlačil, kot da bi ne mogli brez tebe ničesar narediti! Čudno bi bilo, če bi te ne trgaloč ga je tolažil tovariš.
»Deževalo bo pa vseeno, pa je amen! — Ti, daj mi no čik, danes ga še nisem imel v ustih!«

»Kaj misliš, da jih po cesti pobiram? — Na, vzemi!«
»Pravijo, da bosta tudi po Prešernovi ulici dva tira, kaj praviš?«
»Zakaj pa ne trije? Potem bi vzeli še tebe za kondukterja!«

Povsod sami strupeni jeziki.
Studentje so razpravljali pred »Slonom«, kaj bi bilo boljše podvoz ali nadvoz za tramvaj pred pošto. Večina jih je bila za podvoz. »V tunelih je tema!« so naglašali. Nikakor niso mogli razumeti, kako se naj izpelje pred pošto tramvajsko križišče, češ, da potem ne bo niti za straznika več prostora, da o rendez vous-jih niti ne govorim...
Delavci so raztožarjali z voza tramvajске kretnice.

»Počkajmo, fantje, bomo slišali — zdaj bodo začeli horukat!« je zinil mlečnozobi študent.

»Tebi bi bilo še tudi treba precej borukati v buč!« je pripomnil neki delavec.
Bila je že noč, a so še čvrsto pela kladi-va, krampi in lopate. Avtomobili so dovažali material, za druge je bila cesta zaprta. In bili so še vedno na trotarjih in cesti spalirji. Spomnil sem se delavčevih besed: »Mi delamo, videti pa je, da se »bropesolim« ne godi slabo, četudi jih je toliko!«

Razstava umetniške zapuščine Fr. Sterleta

Kakor je že »Jutro« poročalo, je bila v nedeljo otvoritev te zanimive razstave, ki jo od tedaj obiskuje ljubljansko občinstvo prav pridno. In tudi ni nikomur žal, kajti vsakdo je presenečen nad izredno kvaliteto zadnjih Sterletovih del. Da ne govorimo o znanih slikah, kakor so portreti škofa A. B. Jegliča, ministra n. r. Hribarja, generala Matstra, dr. Sukljeta — vsi so kot osebe zanimivi tipi — naj omenimo samo nekaj njegovih manj znanih slik, n. pr. sijajno portretno risbo pesalke Lidije Wisiakove, Sterletovo predzadnje delo v Parizu, prav tako portretni osnutek našega poslanika v Parizu dr. Spalajkovića (zadnje Sterletovo delo), razen tega portret dr. Benkovića in kolorirano risbo H. Schönberga. Nekatere ljubke dekliske iz otroške glave, a tudi par karakernih glav, kakor posebno št. 20 so kot nalašč narisane za to, da najdejo mesta v domačih galerijah.

Eno tako letno glavico si je nabavil predsednik Narodne Galerije, g. dr. Fr. Windscher, ki je že večkrat pokazal, da je redka izjema med imenitnejšimi slovenskimi intelektualci ter da ve ceniti pomen domače umetnosti tudi z dejanjem. Naj bi našel še obilo posnemalcev! Kajti škoda bi bilo, če bi prišle najboljše Sterletove slike v nepravne roke! Sedaj je tudi pravi čas, da se pobrigajo za ev. nakup naše javne zbirke. Z delom izkupička se bo postavil Sterletu primeren spomenik v njegovem rojstnem kraju Cerknici.

OTROŠKE NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtragičnejše, zato najcenejše!

K. R. G. Brown:

Vitez enega dne

Roman

— Z gospodično Craigovo. Da. In po pravici rečeno — vse kaže, da je tudi ona zapletena v to tatvino. Seveda bi želel, da ostane to med nami. — je pripomnil hitro.

— Križ božji! — je vzdihnil Gibbs. — Gospodična Craigova in mladi Cardinal! Glej, glej, kdo bi si bil mislil! Iz česa pa sklepate, da mu je pomagala ukrasti sliko?

Sir Walter je kratko omenil razloge svojega sumničanja, kajti tudi njemu je bilo prijetno potožiti svoje križe in težave slučajnim zancema. Toda samoljubje mu ni dalo povedati tudi, kako je bil zaprt v garaži. In iz samoljubja je tudi pripomnil: Upravičeno pa upam, da bosta lopova še danes prijeta in da dobim ukradeno sliko do večera nazaj.

— Gospod, tole bi bila imenitna detektivska zgodba za film! — je dejal Hopper. — Tu se klati nevaren lopov, človek pa nima puške, da bi ga ustrelil, če bi ga slučajno srečal. Iskreno vas obžalujem, sir Walter! Upam pa, da se vam posreči spraviti oba pod ključ.

— Hvala vam, — je dejal sir Walter, — Priznavam, da je neprijetno zvedeti, da je človek gostil kar dva lopova, ne da bi kaj slutil. No, zdaj pa moram naprej. Opoldne imam sejo. Zbogom, gospoda.

— Na svidenje, sir Walter, — je dejal milijonar. — In ko ju zgrabite, jima navijete ušesa tudi v mojem imenu.

Ko je pa avtomobil sira Waltera izginil za vogalom, je Hopper odložil masko. Ozrl se je na svojega pajdaša in oči so se mu zaiskrile.

— Torej kaj pravite na to? Kdo je dečko s tem pobožnim imenom, ta Cardinal?

— To je dečko, o katerem sem vam pravil, — je odgovoril Gibbs. — Tisti osel, ki sem mu obesil kočo na obali. Tisti, ki je vas pustil čepeti na splavu. Nisem ga spoznal niti iz vašega opisa, niti ko sem ga videl bežati na motociklu, toda bil je nedvomno on. Vprašanje je samo, po kaj je prišel sem in kaj ima opraviti pri tatvini slike. Ta zadeva mi gre že na živce.

Govoril je iskreno, kajti tudi on je bil od ranega jutra že mnogo prestal. Ko so Hopperja rešili s splava na morju, je začel Gibbs očiti, da se je naklep izjalovil po njegovi krivdi. Gibbs ga je moral miriti in tolažiti, kar ni bilo lahko. Poleg tega je milijonar zahteval, da mu mora pomagati preiskati vso okolico in zgrabiti falota, ki je tako nesramno ravnal z njim. In tako sta se vozila z obrabljenim v hotelu izposojenim Fordom, po cestah sem in tja. Naletela sta sicer na zapuščen motocikel, toda o lopovih, ki sta ga bila ukradla, ni bilo duha ne sluha. Končno sta srečala sira Waltera in s tem je postal položaj še bolj zamotan.

Hopper pa ni bil tako malodušen kakor njegov pajdaš.

— Kaj? Ne govorite neumnosti, Jragi moj! Kaj ne vidite, kako ugodno je to za vas? Ne vem sicer kakšne naklepe ima ta Cardinal, jasno pa je, da pade vsa krivda nanj in na to dekle. Sta-

vim glavo, da bosta oba kmalu pod ključem. Potem dobi ta naduti patron svojo sliko nazaj, vi se pa znova lotite dela, da zaslužite ohih pet stotakov, katerih še niste zaslužili.

Gibbs ga je debelo pogledal.

— Tako je torej ta reč? — je dejal utrujeno. — Jaz, ki sem...

— Da, tako je, — je potrdil Hopper.

— Če kaj hočem, moram tudi dobiti. Plačam delo, ne pa pomot. Rekel sem vam, da dobite denar, ko bom imel v rokah sliko. Slike pa še nimam.

— Saj sem vam jo že izročil, pa...

— Da — potem ste si jo pa pustili zopet sumiti. To dekle je vas pri tatvini zasačilo, v hotelu pa speljalo na led.

Mar ni res? Če mislite, da vam bom plačeval zato, ker ste tako nerodni in zarukani, se presneto motite.

Toda Gibbs se ni udal, pa tudi vzklik ni, čeprav mu je delal Hopper vnebovpijočo krivico.

— Gospod Hopper, to ni res. Denar nujno potrebujem in mislim, da sem ga pošteno zaslužil. Če sem...

— Mislite? — se je zarežal Hopper. — Že prav, jaz pa mislim baš nasprotno. Pojdite, na živce mi greste. Mar mislite, da sem tepec, ki vrže proč pet stotakov za prazen nič? Denar dobite, ko bo slika v mojih rokah, razumete?

To je majo zadnja beseda in svetujem vam sprjazniti se z mislijo, da ostanem pri svojem sklepu.

— Toda...

— Konec besedi! — je vzkliknil Hopper srdito in se tako jezno ozrl na Gibbsa, da je siromaku kar sapo zaprl.

Morda ameriški milijonar v vprašanju etike ni bil zanesljiva avtoriteta, toda z ljudmi — posebno s takimi kakor je bil Gibbs — je znal imenitno ravnati. Nekaj časa ga je še srdito gledal, kakor bi ga hotel izzvati, da bi ugovarjal, potem je pa začel razvijati svoj bojni načrt.

— Zdjaj pa poslušajte! Mislim, da storiva najbolje, če se bova držala sira Waltera. On izve prvi, če se bo našla sled za sliko, in zato morava biti neprestano v njegovi bližini. Saj ste slišali, kako je trdil, da bo tat še danes v njegovih rokah. Saj ne bo prav nič sumljivo, če se kmalu zglasiva pri njem in povprašava, je-li izvedel kaj novega in ali mu moreva kaj pomagati. To bo smatral samo za dokaz najinega prijateljstva. In tako bo po mojem mnenju najbolje, če ju ubereva naravnost za njim. Pritisnite pošteno na plin, Gibbs.

XIII.

O, te ženske!

Nobenemu bistremu opazovalcu življenja ni moglo uiti, da se mora večina slavnih mož v zgodovini, zločinih in trgovini zahvaliti za svoj uspeh v prvi vrsti modri izbiri prijatelja, sokrivca ali družabnika, kajti brez njihove pomoči bi ne bili nikoli dosegli slave. Zanimivo je — čeprav nekam odveč — zamisliti se nad vprašanjem kaj bi bil počel David brez Jonatana, Cruzoe brez Petka, Boswell brez Johnsona, Swan brez Edgara. Bili bi najbrž enako brez moči, kakor je bil Peter Quentin Cardinal, ko se je Jeanne Craigova nenadoma udrla v zemljo. Kajti če človek sploh kdaj potrebuje prijatelja, ga potrebuje najbolj tedaj, ko blodi v nedeljo zjutraj v cunjah, brez denarja in brez nade nanj po Sussexu. Ko se je prepričal, da je Jeanne brez sledu izgi-

nila, je začel obupavati. Prvi hip je mislil, da se je naveličala čakati in da je šla na izprehod. Kmalu se je pa prepričal, da žal ni tako. Tekal je po cesti sem in tja, klical Jeanno in jo iskal po grmovju, jarkih in celo na drevju. Toda o sestri lorda Fairwatra ni bilo duha ne sluha.

Raztresenost.
— Poglej, žena, kako sem premočen.

— Si že zopet pozabil vzeti dežnik! Kdaj si pa opazil, da si premočen?

— Ko je nehalo deževati, sem hotel dežnik zapreti, pa sem opazil, da ga nimam.

Skrivnost srečnega zakonskega življenja

Žena ne sme moža v zakonu podjarmiti in zaslužiti

Pod tem naslovom je izšla nedavno v enem največjih londonskih založništev zanimiva knjiga, v kateri opisuje 15 žen odličnih angleških javnih delavcev svoje zakonsko življenje. Knjiga je obenem nekakšno navodilo za srečno zakonsko življenje. Vsak teh 15 boljših polovic ima svojo metodo ureditve zakonskega življenja, vse metode se pa strinjajo v tem, da se mora žena možu čim bolj prilagoditi, drugače zakonsko življenje ne more biti srečno.

Vdova po slavnem pesniku J. Conradu piše: »Ko sva se vzela, je bil Conrad tako svoboden, kakor če bi bil ostal samec. Zavedala sem se dobro, da bi običajne omejitve, ki jih prinaša s seboj zakonsko življenje, zatrlje v mojem možu nekaj dragocenega in zato sem sklenila žrtvovati vse predsodke, samo da bi ne ubila njegove individualnosti, ki je bila del njegovega genija. Samo žena, ki ima globoko razumevanje za svojega moža, lahko živi z njim srečno.«

Soproga sedanjega državnega tajnika J. K. Clynesa, ki je začel svojo politično kariero kot navaden delavec, opisuje težke čase bede v prvih letih zakona in prihaja do zaključka: »Vsa ta beda in trpljenje bi bilo prekalno mojega moža v cinika, da se ni navduševal za vzvišene cilje. Nikoli se mu ni poznalo, da trpi. Nikoli se ni jezil, nikoli ni bil razočaran in nikoli ni izgubil nade, čeprav je pogosto kazalo, da se je zarotil ves svet proti njemu. In v teh časih sem spoznala njegov značaj ter sklenila postati vredna tega idealnega moža. In tako sem svojo individualnost in duševnost popolnoma podredila njegovi.«

Žena poslanca Munninga meni, da bi žena nikoli ne smela pozabiti, da je njen mož samostojno bitje. Zakonsko življenje ne sme biti za moža suženstvo, temveč mu mora nuditi popolno svobodo. S tem se razvije v njem čut odgovornosti. Žena, ki zahteva od svojega moža, naj ji točno pove, kaj je delal, mislil ali sanjal, je sama kriva, da je zakonsko življenje nesrečno.

Žena znanega pisatelja Edgara Wallaca priznava, da se je vzgajala v sodelovanju z njim. Ko je videla, da mu gre vse srečno od rok in kako hitro in radostno dela, je sklenila prevzeti naloge, ki so ji bile zoperne. Mož je nikoli ni karal, temveč ji je pomagal vedno, kadar je bilo treba in zato je postala njegova hvaležna družica.

Žena maršala lorda Allenbyja je celo mnenja, da je najboljšje jamstvo srečnega zakonskega življenja v ženi odvisnosti in samozatajevanju. V prejšnjih časih, ko so bile žene še prepričane, da je treba živeti v zakonu za moža, je bilo na svetu mnogo manj nesrečnih zakonov kakor zdaj.

Kakšen je bog

Vsaka vera si predstavlja božanstvo drugače in ker je bilo in je na svetu še mnogo ver, imamo tudi mnogo konkretnih predstav one morebitne, gotovo pa popolnoma neznanne sile, ki vse neskončno svetovje vodi in upravlja. Neki ameriški učitelj v protestantovski nedeljski šoli se je zanimal, kako si zamisljajo boga otroci. Imel je toliko potrpežljivosti, da je vprašal o tem 500 otrok. Odgovori so bili seveda bolj ali

manj naivni, kakor so pač vsi otroški odgovori.

Skoro polovica otrok si predstavlja boga kot navadnega človeka z dobo brado. 15% otrok je opisalo boga kot človeka brez posebnih znakov in le redki so bili otroci, ki imajo o bogu duhovitejšo predstavo. Tudi funkcije, ki mu jih pripisujejo, so zelo različne. Nekateri otroci smatrajo boga za velikega čarovnika, drugi za škofa, tretji za znamenitega zdravnika itd. En otrok ga smatra celo za moža, ki »dela sneg«. Zanimivo je, da so protestantovski otroci bolj naglašali božjo strogost, kakor pa dobroto.

Boj carinika z orlom

V Zvendorfu na Moravskem polju se je pripetilo te dni nekaj izrednega. Vpokojeni carinik Vilhelm Exinger je odšel na tako zvano Slovaško planoto v lovskem revirju kneza Palffyja, kjer ga je napadel planinski orol. Napad je bil tako nepričakovan, da Exinger ni imel časa sneti karabinke z rame in tako se je moral postaviti nevarnemu sovražniku po robu z golimi pestmi.

Napadeni carinik je takoj spoznal, da mu bo predla slaba in zato je začel na vso moč bežati. Posrečilo se mu je na begu pobrati odlomljeno vejo, s katero se je začel obupno braniti. Bil bi pa najbrž podlegel, da ni v zadnjem hipu zadel orla po glavi in ga ubil. Z redko trofejo se je vrnil v Zvendorf, kjer se je pač lahko pobahal, da je zmagal v boju s planinskim orlom brez orožja. Bil je seveda ves opraskan, tako da se mu je dobro poznalo, da je imel res opraviti z nevarnim nasprotnikom.

Če ljudstvo sodi

Vašavsko apelacijsko sodišče se je pečalo te dni z zadevo, ki spominja močno na srednjeveško epizodo. V vaših Zabdrazdih prebiva kmet Krutula z lepo ženo, v katero se je zaljubil neki Ciszynski. Žena je navezala s kavalirjem ljubavno razmerje in zapustila moža. Preselila se je kar k ljubčku in vse bi bilo dobro, da ni posegel vmes skrbni dušni pastir. Župnik je dosegel, da se je nevesta ženo vrnila k svojemu možu. Toda kmalu je znova odšla k ljubčku. Vrnila se je še enkrat k možu, pa jo je tako vlekel nazaj, da je odšla zopet k ljubčku in ostala definitivno pri njem.

Vaščani, sami pobožni ljudje, so videli v zakonolomstvu Krutulove žene žene sramoto za vsa in sklicali so zborovanje, na katerem so sklenili oba krivca strogo kaznovati. Ženo naj bi kaznovala njena rodbina, zapeljivca so pa hoteli vaščani sami ubiti. Ko se je napotil Ciszynski h Krutulovu, da bi zahteval od njega, naj vrne ženo do to, so ga napadli kmetje s koli, matikami in sekirami. Pobili so ga na tla in kmalu je ostalo od njega samo strahovito razmesarjeno truplo. Zadeva je prišla seveda pred sodišče in 12 kmetov je bilo obsojenih na 4 leta težke ječe. Samo mož neveste žene je dobil le 1 leto ječe. Apelacijsko sodišče je kazeno znižalo na polovico.

Če človek ne hodi v gledališče.

— Si bil snoči na Figarovi svatbi?
— Ne, bil sem zadržan, pač sem mi pa brzojavno čestital.

Naznanilo

Čenjenemu občinstvu naznanjava, da sva OTVORILA V PREČNI ULICI ŠTEV. 6

NOVO RESTAVRACIJO

Postregla bova z gorkimi in mrzlimi jedili iz konjskega nesa in dobrih vinom.
Se priporočata

Ivan in Marija Marinšek
LJUBLJANA, Prečna ulica št. 6

NAJMODERNEJŠE VZORCE

ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur veze najfineje in na jceneje

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
DALMATINOVA 13.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj, »BREDA« žepni robci komad 2 Din.

Prevažanje

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi tovornimi avtomobili po dve-, tri- in sedem ton nosilnosti prevzema

PEDIČIJA TURK, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9.
Telefon interurban 2157-81/T

„R“ nove vrste lovske patrone, napolnjene z nemškimi Hasloch brezdimnim smodnikom in »GECO« patrone z nemškim »Rothweil-skim« smodnikom — ima vedno v zalogi

puškarna F. K. KAISER, Ljubljana

Sprejemajo se tudi vsa mehanična dela v popravilo.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znamko — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo — Najmanjši oglas Din 5—

Trgovina dežnih plaščev
MARTIN JANČIGAJ se je preselil v Spodnjo Šiško na Celovško cesto. 2801

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16, telefon 33-13, 95 T.

LEPA POSESTVA
z obsežnimi polji, travniki, sadonosniki in gozdi, v ravnini pri glavni cesti, ne daleč od kolodvoru in nekaj malo v hribu, pa tudi v krasni legi — ima naprodaj Pavel Sedovnik, imeposestnik, Vič pri Dravogradu. 2804

AKO ZELITE KUPITI NA OBROKE

obrnite se na
Kreditno drugo
detaillnih trgovcev
r. z. o. z. v Ljubljani

MODROCE
la afrik, močno blago. Din 260;
spodnje modroce, mreže, posteljne odeje, kupite najcenejše pri

RUDOLF SEVER
LJUBLJANA, Marjin trg št. 2
Zahtevajte vzorce! 29/T

Makulturni papir

kg à Din 4—
prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccollija
v Ljubljani: krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 58-T

Šofiranje
s sigurnostjo, da napravite izpit za poklicnega ali samovozača, podučujem v dnevnih in večernih urah. — Vprašati takoj v Slomškovi ulici št. 27. 2764

KUPUJEM JEZICE
žube in zdrave na vagonске množine. Ponudbe s splošnim vzorcem in najnižjo ceno poslati na »Slov. Narod« pod »Jezičce/2787«.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in zagladjen les, ladijska tla ceno oddaja Fran Šustar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

KUHARICO
pošteno, dobro, samostojno in perfektno, v starosti od 30—40 let, ki se razume sploh v gospodinjstvu, iščem za tričlansko obitelj v Novoj Gradiški. Mesto stalno. Postopanje zelo dobro. V hiši tudi sobarica. Ponudbe na naslov: Irena Frušič, supruga direktora direktorije šuma u Novoj Gradiški. 2805

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in zagladjen les, ladijska tla ceno oddaja Fran Šustar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

Tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljubljena soproga, hčerka in sestra, gospa

Marija Hanikam roj. Potočnik

soproga strojevodje drž. železnice

dne 11. t. m., previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Truplo blagopokojne blagoslovimo v četrtek, dne 13. novembra 1930 ob 11. uri dopoldne pred hišo žalosti, Beethovnova ulica št. 16, od koder se prepelje v Javornik na Gorenjskem, kjer se vrši pogreb istega dne ob 2. uri popoldne.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1930.

Žalujoči ostali.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Zadnji (milijonski) razred
Včeraj dne 10. t. m. so bili izžrebani sledeči večji dobitki:
20.000 Din srečka št. 77.076
10.000 Din srečke št. 80.448, 81.455, 89.287
4.000 Din srečke št. 25.071, 34.935, 36.392, 38.474, 62.638, 77.701, 78.188, 87.625.

Izžrebane manjše dobitke bomo javili vedno naknadno.
Komur je bila sreča izžrebana za manjši dobiček, naj nam jo pošlje, da mu pošljemo neizžrebano srečko, da bo mogel igranje nadaljevati na visoke dobitke. Zamenjava srečk je neobvezna za nas in jih bomo zamenjali le kratak čas, ker je le malo neizžrebanih oziroma neprodanih srečk na razpolago.
Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Mesto: oglebnj zavou
Občina Ljubljana

Umrila nam je predraga sestra, teta in svakinja, gospo-
dična

Regina Stupar

poštni starešina v pok.

Pogreb bo v četrtek dne 13. t. m. ob 1/2 3. uri popolne iz
hiše žalosti, Cesta na Rožnik 1, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1930.

Žalujoči ostali.